

DECYZJE

DECYZJA RADY

z dnia 9 lipca 2013 r.

w sprawie przyjęcia przez Łotwę euro w dniu 1 stycznia 2014 r.

(2013/387/UE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 140 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając sprawozdanie Komisji Europejskiej⁽¹⁾,

uwzględniając sprawozdanie Europejskiego Banku Centralnego⁽²⁾,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając dyskusję w Radzie Europejskiej,

uwzględniając zalecenie członków Rady reprezentujących państwa członkowskie, których walutą jest euro,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Trzeci etap unii gospodarczej i walutowej („UGW”) rozpoczął się dnia 1 stycznia 1999 r. Rada, zebrana w Brukseli w dniu 3 maja 1998 r. w składzie szefów państw lub rządów, zdecydowała, że Belgia, Niemcy, Hiszpania, Francja, Irlandia, Włochy, Luksemburg, Niderlandy, Austria, Portugalia i Finlandia spełniły warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 1999 r.⁽³⁾
- (2) Decyzją 2000/427/WE⁽⁴⁾ Rada zdecydowała, że Grecja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2001 r. Decyzją 2006/495/WE⁽⁵⁾ Rada zdecydowała, że Słowenia spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2007 r. Decyzjami 2007/503/WE⁽⁶⁾ i 2007/504/WE⁽⁷⁾ Rada zdecydowała,

że Cypr i Malta spełniły warunki konieczne do przyjęcia euro z dniem 1 stycznia 2008 r. Decyzją 2008/608/WE⁽⁸⁾ Rada zdecydowała, że Słowacja spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro. Decyzją 2010/416/WE⁽⁹⁾ Rada zdecydowała, że Estonia spełniła warunki konieczne do przyjęcia euro.

- (3) Zgodnie z pkt 1 Protokołu w sprawie niektórych postanowień dotyczących Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej załączonego do Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską („Traktat WE”) Zjednoczone Królestwo powiadomiło Radę, że nie zamierza przejść do trzeciego etapu UGW z dniem 1 stycznia 1999 r. Od tego czasu powiadomienie to nie zostało zmienione. Zgodnie z pkt 1 Protokołu w sprawie niektórych postanowień dotyczących Danii załączonego do Traktatu WE oraz zgodnie z decyzją podjętą przez szefów państw lub rządów w Edynburgu w grudniu 1992 r. Dania powiadomiła Radę, że nie zamierza uczestniczyć w trzecim etapie UGW. Dania nie złożyła wniosku o rozpoczęcie procedury, o której mowa w art. 140 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).

- (4) Na mocy decyzji 98/317/WE Szwecja jest objęta derogacją w rozumieniu art. 139 ust. 1 Traktatu. Zgodnie z art. 4 Aktu przystąpienia z 2003 r.⁽¹⁰⁾ Republika Czeska, Łotwa, Litwa, Węgry i Polska są objęte derogacją w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE. Zgodnie z art. 5 Aktu przystąpienia z 2005 r.⁽¹¹⁾ Bułgaria i Rumunia są objęte derogacją w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE. Zgodnie z art. 5 Aktu przystąpienia Chorwacji⁽¹²⁾ Chorwacja jest objęta derogacją w rozumieniu art. 139 ust. 1 TFUE.

- (5) Europejski Bank Centralny („EBC”) został utworzony dnia 1 lipca 1998 r. Europejski system walutowy został zastąpiony mechanizmem kursowym, którego ustanowienie zostało uzgodnione rezolucją Rady Europejskiej z dnia 16 czerwca 1997 r. w sprawie utworzenia mechanizmu kursów walut w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej⁽¹³⁾. Funkcjonowanie mechanizmu kursowego w

⁽¹⁾ Sprawozdanie z dnia 5 czerwca 2013 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽²⁾ Sprawozdanie z dnia 5 czerwca 2013 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym).

⁽³⁾ Decyzja 1998/317/WE (Dz.U. L 139 z 11.5.1998, s. 30).

⁽⁴⁾ Dz.U. L 167 z 7.7.2000, s. 19.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 195 z 15.7.2006, s. 25.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 186 z 18.7.2007, s. 29.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 186 z 18.7.2007, s. 32.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 195 z 24.7.2008, s. 24.

⁽⁹⁾ Dz.U. L 196 z 28.7.2010, s. 24.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 236 z 23.9.2003, s. 33.

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 157 z 21.6.2005, s. 203.

⁽¹²⁾ Dz.U. L 112 z 24.4.2012, s. 21.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 236 z 2.8.1997, s. 5.

trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej (ERM II) zostało określone w porozumieniu z dnia 16 marca 2006 r. pomiędzy Europejskim Bankiem Centralnym a krajowymi bankami centralnymi państw członkowskich spoza strefy euro określającym procedury operacyjne mechanizmu kursowego w trzecim etapie unii gospodarczej i walutowej⁽¹⁾.

- (6) Art. 140 ust. 2 TFUE określa procedurę uchylenia derogacji w stosunku do państw członkowskich, których to dotyczy. Przynajmniej raz na dwa lata lub na wniosek państwa członkowskiego objętego derogacją Komisja i EBC składają sprawozdania Radzie zgodnie z procedurą określoną w art. 140 ust. 1 TFUE. Dnia 5 marca 2013 r. Łotwa złożyła formalny wniosek o przeprowadzenie oceny poziomu konwergencji.
- (7) Przepisy krajowe państw członkowskich, w tym statuty krajowych banków centralnych, należy w razie potrzeby dostosować w celu zapewnienia zgodności z art. 130 i 131 TFUE oraz ze Statutem Europejskiego Systemu Banków Centralnych i Europejskiego Banku Centralnego („Statut ESBC i EBC”). Sprawozdania Komisji i EBC zawierają szczegółową ocenę zgodności przepisów prawa Łotwy z art. 130 i 131 TFUE oraz ze Statutem ESBC i EBC.
- (8) Zgodnie z art. 1 Protokołu nr 13 w sprawie kryteriów konwergencji, o których mowa w art. 140 TFUE, kryterium stabilności cen, o którym mowa w art. 140 ust. 1 tiret pierwsze TFUE, oznacza, że państwo członkowskie osiągnęło trwałą poziom stabilności cen, a średnia stopa inflacji, odnotowana w ciągu jednego roku poprzedzającego ocenę, nie przekracza o więcej niż 1,5 punktu procentowego stopy inflacji w trzech państwach członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Na potrzeby kryterium stabilności cen inflacja jest mierzona za pomocą zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych zdefiniowanych w rozporządzeniu Rady (WE) nr 2494/95 z dnia 23 października 1995 r. dotyczącym zharmonizowanych wskaźników cen konsumpcyjnych⁽²⁾. W celu oceny, czy kryterium stabilności cen zostało spełnione, inflacja w poszczególnych państwach członkowskich jest mierzona jako procentowa zmiana średniej arytmetycznej 12 wskaźników miesięcznych w stosunku do średniej arytmetycznej 12 wskaźników miesięcznych w poprzednim okresie. W sprawozdaniach Komisji i EBC jako wartość referencyjna przyjęta została zwykła średnia arytmetyczna stóp inflacji trzech państw członkowskich o najbardziej stabilnych cenach powiększona o 1,5 punktu procentowego. Wyliczono, że w okresie jednego roku do kwietnia 2013 r. łącznie wartość referencyjna inflacji wynosiła 2,7 %; trzema państwami członkowskimi o najbardziej stabilnych cenach były Szwecja, Łotwa i Irlandia, ze stopami inflacji wynoszącymi odpowiednio 0,8 %, 1,3 % i 1,6 %.

Uzasadnione jest wykluczenie z grupy państw o najbardziej stabilnych cenach tych państw, których stopa

inflacji nie może zostać uznana za miarodajną wartość referencyjną dla innych państw członkowskich. Państwa, których wykluczenie jest uzasadnione, zostały wymienione w sprawozdaniach z konwergencji z 2004 i 2010 r. W obecnej sytuacji uzasadnione jest wykluczenie z grupy państw o najbardziej stabilnych cenach Grecji, gdyż jej stopa i profil inflacji znacznie odbiegają od średniej w strefie euro, co wynika w głównej mierze z konieczności dokonania szeroko zakrojonych dostosowań, a także wyjątkowej sytuacji greckiej gospodarki; uwzględnienie tego kraju miałooby nadmierny wpływ na wartość referencyjną, a tym samym na rzetelność tego kryterium⁽³⁾.

- (9) Zgodnie z art. 2 Protokołu nr 13 kryterium sytuacji finansów publicznych, o którym mowa w art. 140 ust. 1 tiret drugie TFUE, oznacza, że w momencie oceny państwo członkowskie nie jest objęte decyzją Rady podjętą zgodnie z art. 126 ust. 6 TFUE, stwierdzającą istnienie nadmiernego deficytu.
- (10) Zgodnie z art. 3 Protokołu nr 13 kryterium udziału w mechanizmie kursowym europejskiego systemu walutowego, o którym mowa w art. 140 ust. 1 tiret trzecie TFUE, oznacza, że państwo członkowskie utrzymywało normalne granice wahań przewidziane w mechanizmie kursowym (ERM) europejskiego systemu walutowego bez poważnych napięć co najmniej przez dwa lata przed dokonaniem oceny. W szczególności przez ten sam okres państwo członkowskie nie mogło zdewaluować z własnej inicjatywy dwustronnego centralnego kursu swojej waluty wobec euro. Od dnia 1 stycznia 1999 r. punkt odniesienia dla oceny spełnienia kryterium kursu wymiany stanowi mechanizm kursowy ERM II. Oceniając spełnienie tego kryterium w swoich sprawozdaniach, Komisja i EBC zbadały okres dwóch lat do dnia 16 maja 2013 r.
- (11) Zgodnie z art. 4 Protokołu nr 13 kryterium konwergencji stóp procentowych, o którym mowa w art. 140 ust. 1 tiret czwarte TFUE, oznacza, że w ciągu jednego roku przed dokonaniem oceny państwo członkowskie posiadało średnią nominalną długoterminową stopę procentową nieprzekraczającą więcej niż o dwa punkty procentowe stopy procentowej trzech państw członkowskich o najbardziej stabilnych cenach. Na potrzeby kryterium konwergencji stóp procentowych wykorzystano porównywalne stopy procentowe referencyjnych dziesięcioletnich obligacji skarbowych. Aby ocenić, czy kryterium konwergencji stóp procentowych zostało spełnione, w sprawozdaniach Komisji i EBC jako wartość referencyjną przyjęto zwykłą średnią arytmetyczną nominalnych długoterminowych stóp procentowych trzech państw członkowskich o najbardziej stabilnych cenach powiększoną o dwa punkty procentowe. Obliczona w ten sposób wartość referencyjna dla okresu jednego roku do kwietnia 2013 r. łącznie wyniosła 5,5 %

⁽¹⁾ Dz.U. C 73 z 25.3.2006, s. 21.

⁽²⁾ Dz.U. L 257 z 27.10.1995, s. 1.

⁽³⁾ W kwietniu 2013 r. 12-miesięczna średnia stopa inflacji w Grecji wyniosła 0,4 %, a w strefie euro 2,2 %, przy czym rozbieżność między tymi wartościami ma się powiększyć w nadchodzących miesiącach.

- (12) Zgodnie z art. 5 Protokołu nr 13 Komisja ma dostarczać dane wykorzystywane w ocenie spełnienia kryteriów konwergencji. Komisja udostępniła odpowiednie dane na potrzeby przygotowania niniejszej decyzji. Dane budżetowe zostały dostarczone przez Komisję po tym, jak państwa członkowskie złożyły do dnia 1 kwietnia 2013 r. odpowiednie sprawozdania zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 3605/93 ⁽¹⁾ z dnia 22 listopada 1993 r. w sprawie stosowania Protokołu w sprawie procedury dla nadmiernego deficytu.
- (13) Na podstawie przedłożonych przez Komisję i EBC sprawozdań w sprawie postępów dokonanych przez Łotwę w wypełnieniu zobowiązań w zakresie urzeczywistnienia unii gospodarczej i walutowej stwierdza się, że:
- a) przepisy krajowe na Łotwie, w tym statut krajowego banku centralnego, są zgodne z art. 130 i 131 TFUE i ze Statutem ESBC i EBC;
- b) w odniesieniu do spełnienia przez Łotwę kryteriów konwergencji wymienionych w czterech tiret art. 140 ust. 1 TFUE stwierdza się, że:
- średnia stopa inflacji na Łotwie w okresie jednego roku do kwietnia 2013 r. włącznie wyniosła 1,3 %, a więc znacznie poniżej wartości referencyjnej, i prawdopodobnie utrzyma się poniżej tej wartości w najbliższych miesiącach,
 - do końca 2012 r. deficyt budżetowy na Łotwie został w wiarygodny i trwały sposób obniżony do poziomu poniżej 3 % PKB. Decyzją 2013/317/UE z dnia 21 czerwca 2013 r. ⁽²⁾ Rada, stanowiąc na zalecenie Komisji, uchyliła decyzję 2009/591/WE ⁽³⁾ w sprawie istnienia nadmiernego deficytu na Łotwie,
 - od dnia 2 maja 2005 r. Łotwa jest członkiem mechanizmu ERM II; w momencie przystąpienia

do ERM II władze Łotwy jednostronnie zobowiązały się do utrzymania kursu wymiany łąta łotewskiego w przedziale wahań $\pm 1\%$ wobec kursu centralnego; w ciągu dwóch lat poprzedzających obecną ocenę kurs łąta nie odbiegał od kursu centralnego o więcej niż $\pm 1\%$ i nie odnotowano napięć kursowych,

— w okresie jednego roku do kwietnia 2013 r. długoterminowa stopa procentowa na Łotwie wyniosła średnio 3,8 %, czyli poniżej wartości referencyjnej;

- c) w świetle oceny zgodności prawnej i spełnienia kryteriów konwergencji oraz dodatkowych czynników Łotwa spełnia warunki konieczne do przyjęcia euro,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Łotwa spełnia warunki konieczne do przyjęcia euro. Derogacja w stosunku do Łotwy, o której mowa w art. 4 Aktu przystąpienia z 2003 r., zostaje uchylona ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2014 r.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do państw członkowskich.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja zostaje opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Brukseli dnia 9 lipca 2013 r.

W imieniu Rady

R. ŠADŽIUS

Przewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. L 332 z 31.12.1993, s. 7.

⁽²⁾ Dz.U. L 173 z 26.6.2013, s. 48.

⁽³⁾ Dz.U. L 202 z 4.8.2009, s. 50.